

[Christmas Møller.]

just paa lige Fod og uden nogen som helst Illusion paa vore egne vitale Interessers Bekostning. Enhver omhyggelig Læser af Udenrigsminister Sandleres Tale vil ogsaa have forstaaet, at den Følelse hos Folkene, der fører Politikerne og deres militære Raadgivere sammen, ikke kommer til at dirigere Forhandlingerne om de saare vanskelige Problemer, som Spørgsmaalet om Koordination rummer.

I den Henseende behøver vi ikke at nære nogen Frygt. Men hvad vi har overhængende Grund til at frygte, det er, at Regeringens Mangel paa Vilje og Evne til at skabe Samling om Forsvarssagen ogsaa skal splitte Folket i andre Henseender og sammen med andre partipolitiske Overgreb mod et virkeligt Folkefællesskab virke nedbrydende paa det danske Demokratis Modstandskraft og Selvhævdelse.

Den højtærede Statsminister skulde, inden det er for sent, forstaa den dybe Sammenhæng mellem Forsvarssag og Demokrati i Danmark. Hvis han gør det, er „Politicus“ forhaabentlig færdig med at skrive om konservativ Forsvarsummel. To demokratiske Formaal trænger sig efter min Mening paa: Forsvaret og Forfatningen. Det er denne Situation i vor Historie, der ikke er ny, men som paa ny kalder ogsaa nu paa et frit og frihedskært Folk.

Rager: Jeg skal tillade mig at vende tilbage til det Lovforslag, vi har til Behandling i Øjeblikket, om en Bemyndigelse for Finansministeren til, med Tilslutning fra Rigsdagens Finansudvalg, at optage et indenlandsk Statslaan til et Beløb af indtil 50 Mill. Kr. i Anledning af visse Udgifter, der trænger sig paa.

Det er nærmere angivet i Lovforslagets § 3, hvilke forskellige Opgaver det her drejer sig om. Man kan om alle disse Opgaver sige, at de staar i Forbindelse med den urolige internationale Situation i Europa.

I Punkt 1 i Lovforslagets § 3 er der Tale om „Tilvejebringelse og Opretholdelse af Statslagre, som under ekstraordinære Forhold kan bidrage til at sikre Forsyningen med Raastoffer, Brændselsmidler, Gødningsstoffer, Reservedele m. v.“ Det er ganske klart, at i en Situation som den nuværende, hvor man desværre maa regne med, at der igen kan indtræffe Forhold som dem, der indtraf i August Maaned 1914, kan vort Land ved Standsning af Tilførsler blive sat i en meget uheldig Situation. Dengang fik vi en Respit paa et Par Aar, inden Stands-

ningerne for Alvor begyndte; det kan vi vel næppe regne med at faa denne Gang, og derfor synes det mig særdeles velbegrun- det, at man har besluttet sig til at anlægge saadanne Statslagre som dem, der her er Tale om. Jeg har forstaaet, at der ud over de Ting, der her er Tale om, ogsaa forhandles om Medicinalstoffer og lignende, men at man i det hele taget i Detailler ikke er færdig. Jeg anbefaler, at man gennem saadanne Anskaffelser foretager den Sikring, der ligger deri, men jeg maa dog gøre opmærksom paa, at dermed vil man jo ikke i det givne Tilfælde have sikret vor daglige Tilværelse som hidtil. Det er jo kun visse begrænsede Mængder, man kan fremskaffe; de kan holde til vort Forbrug i en vis Tid, men kun inden for denne begrænsede Tid. Det er selvfølgelig vigtige, livsvigtige Stoffer, det her drejer sig om, men der vil alligevel være mange andre Ting, vi kommer til at mangle. Dér maa vi imidlertid resignere; vi maa paa dette Omraade gøre det mulige, og det er det, som formentlig er truffet gennem det foreliggende Forslag. Jeg forstaaer, at selve Anskaffelsernes Mængde, Kvalitet o. s. v. vil blive nærmere bestemt af sagkyndige paa de Omraader, det drejer sig om.

Dette kommer jo ikke til at foregaa gratis for Samfundet. Der er jo ingen af os, der haaber, at den Situation skulde indtræde, at de paagældende Varer stiger i Pris, saa at Staten kan sælge dem med Fortjeneste — et vilde jo være det ulykkeligste, der kunde ske. Langt snarere haaber vi paa et Prisfald paa disse Raavarer, som vi skal have udefra, hvilket vil betyde bedre Forhold i vort Samfund under rolige Forhold. Men saa maa vi være klar over, at vi kan komme til at tabe paa Varerne; vi vil tabe ved Lagring, ved Forrentning og ved Svind. Det er derfor muligt, at der i Anledning af Dispositionerne under Punkt 1 vil komme — jeg har Lov til at sige forhaabentlig — et Tab for Staten. Men naturligvis vil ikke alle de 25 Mill. Kr., som Indkøbene vil komme til at andrage, kunne ventes at gaa med, og der findes jo ogsaa i Dækningsreglerne Bestemmelser, der fastlægger, at kun det, som virkelig gaar med her, skal afholdes gennem de Dækningsregler, der findes i Forslaget.

Jeg kommer derefter til det andet Punkt i § 3, hvor der stilles Midler til Disposition til militære Formaal inden for den Ramme for vort Forsvarsværn, som blev fastlagt ved Lovene om Hærens og Flaadens Ordning i F'jor. Da vi i F'jor diskuterede Lovene om Hæren og Flaaden, fremhævede jeg